
Obsah

Předmluva	19
Co v této knize najdete	20
Jak tato kniha vznikla	21
Typografické a jiné konvence	21
Poděkování	22
Úvod	23
Programovací jazyky C a C++	24
Standardy	24
1. Začínáme	27
1.1 První program	28
1.1.1 Co je co	29
1.1.2 Překlad a sestavení	33
1.2 Objektivě orientované programování	37
1.2.1 Základní pojmy OOP	38
1.2.2 Některé další pojmy	42
2. Základní pojmy	45
2.1 Popis jazyků C a C++	46
2.2 Množina znaků	47
2.2.1 Univerzální jména znaků	48
2.2.2 Digrafy a trigrafy	50
2.3 Identifikátor	51
2.4 Klíčová slova	53
2.5 Lexikální konvence a zápis programu	54

2.6 Průběh překladu.....	55
2.6.1 Průběh překladu podrobně	56
2.6.2 Pozorovatelné chování programu	58
2.7 Definice a deklarace	59
2.7.1 Deklarace	59
2.7.2 Definice	60
2.7.3 Datové typy	61
2.7.4 Pravidlo jediné definice	61
2.8 L-hodnota a r-hodnota	64
2.9 Běh programu	64
2.9.1 Inicializace globálních proměnných.....	65
2.9.2 Ukončení programu	66
3. Základní datové typy	69
3.1 Celá čísla.....	70
3.1.1 Celočíselné literály	73
3.1.2 Další celočíselné typy v C99	74
3.2 Znakové typy	76
3.2.1 Znakové literály.....	78
3.3 Logické hodnoty	79
3.3.1 Typ bool [C ++]	79
3.3.2 Typ _Bool [C99].....	79
3.4 Operace s celými čísly	80
3.4.1 Přiřazování	80
3.4.2 Aritmetické operace	80
3.4.3 Relace	83
3.4.4 Logické operace	83
3.4.5 Bitové operace	84
3.4.6 Další operace	86

3.5 Reálná čísla	86
3.5.1 Reálné typy v C99	87
3.5.2 Reálné literály	88
3.6 Operace s reálnými čísly	89
3.6.1 Přiřazování	89
3.6.2 Aritmetické operace	89
3.6.3 Relace	90
3.6.4 Logické operace	90
3.6.5 Další operace s reálnými čísly	90
3.7 Komplexní čísla [jen C99].....	91
3.7.1 Operace s komplexními čísly	92
3.7.2 Přiřazování	92
3.7.3 Aritmetické operace	93
3.7.4 Logické operace	93
3.7.5 Další operace s komplexními čísly	93
3.8 Typ void	94
4. Výčtové typy, struktury a unie.....	95
4.1 Výčtové typy	96
4.1.1 Deklarace výčtového typu	96
4.1.2 Použití výčtového typu.....	99
4.1.3 Rozsah výčtového typu.....	99
4.1.4 Operace s výčtovými typy.....	100
4.1.5 Přetěžování operátorů	101
4.2 Struktury	101
4.2.1 Deklarace struktury.....	101
4.2.2 Složky struktur	104
4.2.3 Inicializace	105
4.2.4 Bitová pole	107
4.2.5 Otevřená pole.....	109

4.2.6 Literály typu struktura	110
4.2.7 Přetěžování operátorů	110
4.3 Unie	111
4.3.1 Deklarace unie	111
4.3.2 Složky unií	112
4.3.3 Inicializace unií.....	114
4.3.4 Literály typu unie	114
4.3.5 Anonymní unie [jen C++]	114
4.3.6 Přetěžování operátorů	115
5. Pole, ukazatele a reference	117
5.1 Pole	118
5.1.1 Jednorozměrná pole	118
5.1.2 Inicializace	120
5.1.3 Použití polí.....	121
5.1.4 Vícerozměrná pole.....	124
5.1.5 Předávání pole jako parametru funkce	125
5.1.6 Literály typu pole [C99].....	126
5.2 Ukazatele	127
5.2.1 Inicializace ukazatelů	129
5.2.2 Dereferencování	130
5.2.3 Dynamické přidělování a navrácení paměti	132
5.2.4 Uvolňování dynamicky alokované paměti	136
5.2.5 Aritmetické operace s ukazateli.....	138
5.2.6 Ukazatele na funkce.....	139
5.2.7 Ukazatele na statické složky tříd	140
5.2.8 Restringované ukazatele v C99	141
5.3 Reference [jen v C++].....	144
5.3.1 Reference na funkce	146
5.3.2 „Konstantní“ reference	147

---

6. Deklarace a proměnné.....	149
6.1 Syntax deklaráce	150
6.1.1 Mnemotechnické uspořádání deklaráce	150
6.1.2 Popis deklaráce	151
6.1.3 Význam základních tvarů deklarátoru	152
6.1.4 Inicializace	153
6.1.5 Označení typu	155
6.1.6 Deklarace typedef	156
6.2 Paměťové třídy	156
6.2.1 Specifikátory paměťových tříd	157
6.2.2 Automatické proměnné [paměťová třída auto]	157
6.2.3 Registrové proměnné [paměťová třída register]	157
6.2.4 Statické proměnné [paměťová třída static].....	158
6.2.5 Externí proměnné [paměťová třída extern]	159
6.2.6 Měnitelné složky konstant [paměťová třída mutable]	159
6.3 Jiné specifikátory	160
6.3.1 Cv-modifikátory	160
6.3.2 Volací konvence	163
6.3.3 Další modifikátory	163
6.4 Oblast platnosti a viditelnosti, doba života.....	164
6.4.1 Oblast platnosti identifikátoru	164
6.4.2 Oblast viditelnosti identifikátoru	165
6.4.3 Doba života proměnné	166
6.5 Rozdělení identifikátorů	167
6.5.1 Jazyk C	167
6.5.2 Jazyk C++	168
6.6 Deklarace asm	169

---

7. Prostory jmen	171
7.1 Deklarace prostoru jmen	172
7.2 Přejmenování prostoru jmen	174
7.3 using	175
7.3.1 Direktiva using	175
7.3.2 Deklarace using	177
7.4 Koenigovo vyhledávání	179
7.4.1 K čemu to je	181
7.4.2 Koenigovo vyhledávání a šablony	181
8. Operátory a výrazy	183
8.1 Výraz	184
8.1.1 Konstantní výraz	184
8.2 Přehled operátorů	187
8.2.1 Priorita a asociativita	190
8.2.2 Pořadí vyhodnocování operandů	190
8.3 Konverze	191
8.3.1 Celočíselná a reálná rozšíření	192
8.3.2 Obvyklé aritmetické konverze	193
8.3.3 Konverze ukazatelů	194
8.3.4 Standardní konverze	195
8.3.5 Konverze v C99	196
8.4 Popis jednotlivých operátorů	198
8.4.1 Operátory pro přístup k datům	198
8.4.2 Aritmetické operátory	208
8.4.3 Inkrementace a dekrementace ++, --	211
8.4.4 Relační operátory	213
8.4.5 Bitové operace	217
8.4.6 Logické operátory	222

8.4.7	Přiřazovací operátory.....	226
8.4.8	Alokace a uvolňování paměti	228
8.4.9	Přetypování.....	236
8.4.10	Dynamická identifikace typu [jen C++] typeid	249
8.4.11	Operátor sizeof.....	250
8.4.12	Zjištění adresy &.....	252
8.4.13	Podmínkový operátor [podmíněný výraz] ?:	254
8.4.14	Operátor čárka [operátor postupného vyhodnocení] , ..	257
8.4.15	Operátor throw [jen C++].....	259
8.4.16	Operátor typeof	260
9.	Příkazy	261
9.1	Jednoduché příkazy	262
9.1.1	Výrazový příkaz.....	262
9.1.2	Prázdný příkaz	263
9.1.3	Deklarace jako příkaz	263
9.2	Složený příkaz (blok)	263
9.3	Větvení programu	264
9.3.1	Podmíněný příkaz if.....	264
9.3.2	Příkaz switch.....	266
9.4	Cykly.....	271
9.4.1	Příkaz while	272
9.4.2	Příkaz for.....	273
9.4.3	Cyklus do-while	276
9.5	Přenos řízení	277
9.5.1	Příkaz continue	277
9.5.2	Příkaz break	278
9.5.3	Příkaz return.....	279
9.5.4	Příkaz goto a návěští	279
9.5.5	Příkaz throw	281

9.5.6 Ukončení programu pomocí funkce <code>exit()</code>	281
9.5.7 Dlouhý skok pomocí <code>longjmp()</code>	281
9.6 Příkaz <code>asm</code>	281
10. Funkce	283
10.1 Definice a deklarace funkce.....	284
10.1.1 Definice funkce	284
10.1.2 Deklarace funkce	286
10.1.3 Parametry funkce	288
10.1.4 Lokální proměnné	288
10.1.5 Paměťová třída funkcí	289
10.1.6 Modifikátor <code>inline</code> [C++ a C99].....	289
10.1.7 Zastaralý způsob deklarace	291
10.1.8 Spolupráce C s C++	291
10.2 Výměna dat mezi funkcemi.....	293
10.2.1 Vracená hodnota	293
10.2.2 Parametry	296
10.2.3 Výpustka	303
10.2.4 Globální proměnné	305
10.2.5 Statické proměnné	306
10.3 Volací konvence	306
10.3.1 Volací konvence jazyka C	307
10.3.2 Volací konvence jazyka Pascal	308
10.3.3 Standardní konvence.....	308
10.3.4 Registrová konvence	308
10.4 Funkce <code>main()</code>	309
10.4.1 Parametry funkce <code>main()</code>	309
10.5 Rekurze a režie volání funkcí	311
10.5.1 Rekurzivní volání funkce	311
10.5.2 Režie volání funkce	312

10.6 Přetěžování funkcí.....	313
10.6.1 Přetěžování obyčejných funkcí.....	313
10.6.2 Přetěžování metod [členských funkcí].....	314
10.6.3 Která přetížená funkce se zavolá?.....	316
10.6.4 Přetěžování, překrytí, zastínění.....	317
10.7 Modulární programování a funkce.....	318
11. Třídy a objekty.....	319
11.1 Deklarace třídy.....	320
11.1.1 Specifikace přístupových práv.....	322
11.1.2 Třídy a OOP.....	324
11.2 Datové složky.....	326
11.2.1 Nestatické datové složky.....	326
11.2.2 Statické datové složky.....	328
11.3 Členské funkce (metody).....	331
11.3.1 Nestatické členské funkce.....	331
11.3.2 Statické členské funkce.....	334
11.3.3 Definice metody uvnitř třídy.....	335
11.3.4 Definice metody vně definice třídy.....	336
11.4 Ukazatel this.....	336
11.5 Přístup ke složkám tříd.....	337
11.5.1 Přístup zevnitř třídy.....	338
11.5.2 Přístup z vnějšku třídy.....	339
11.5.3 Spřátelené funkce.....	340
11.6 Dědění.....	342
11.6.1 Předkové.....	343
11.6.2 Přístupová práva pro zděděné složky.....	343
11.6.3 Přetěžování a zastínění.....	346
11.6.4 Virtuální dědění.....	347

11.7 Polymorfismus	349
11.7.1 Časná a pozdní vazba	349
11.7.2 Virtuální metody	350
11.7.3 Virtuální destruktory	352
11.7.4 Abstraktní třídy, čistě virtuální metody	353
11.8 Zvláštní metody	355
11.8.1 Konstruktory	355
11.8.2 Kopírovací konstruktor	362
11.8.3 Destruktory	364
11.8.4 Pořadí volání konstruktorů a destruktory	365
11.8.5 Volání virtuálních metod z konstruktorů a destruktory	366
11.9 Vytváření instancí	367
11.9.1 Konstantní a nestálé instance	368
11.9.2 Pole instancí	368
11.10 Lokální třídy	369
11.11 Vnořené typy	369
11.11.1 Vnořené třídy	370
11.12 Ukazatele na instance.....	371
11.13 Struktury a unie	373
11.13.1 Struktury	373
11.13.2 Unie	374
11.14 Třídní ukazatele	375
11.14.1 Ukazatel na datovou složku	375
11.14.2 Ukazatel na metodu	378
11.14.3 Ukazatele na statické složky	381
12. Přetěžování operátorů	383
12.1 Základní pravidla.....	384
12.1.1 Omezení	384

12.2 Operátory, které lze přetěžovat jako metody i jako volné funkce	385
12.2.1 Přetěžování unárních operátorů	385
12.2.2 Přetěžování binárních operátorů	388
12.3 Operátory, které lze přetěžovat jen jako metody ..	391
12.3.1 Přetěžování operátoru volání funkce	391
12.3.2 Přetěžování přiřazovacího operátoru.....	393
12.3.3 Přetěžování operátoru indexování.....	395
12.3.4 Přetěžování operátoru ->	396
12.3.5 Operátor přetypování [konverzní funkce]	396
12.4 Operátory pro práci s pamětí.....	398
12.4.1 Co můžeme změnit.....	398
12.4.2 Přetěžování operátoru new	399
12.4.3 Přetěžování operátoru delete	402
12.4.4 Operátory new a delete a výjimky	404
13. Výjimky	407
13.1 Proč výjimky?	408
13.1.1 Oč jde	409
13.2 Klasické řešení v C: dlouhý skok.....	410
13.2.1 Použití dlouhého skoku.....	410
13.3 Výjimky v C++	412
13.3.1 Schéma použití výjimek.....	412
13.3.2 Co se děje	414
13.3.3 Částečné ošetření.....	417
13.3.4 Výjimky a funkce	417
13.3.5 Neošetřené a neočekávané výjimky	420
13.3.6 Standardní třídy výjimek	421
13.3.7 Výjimky a alokace paměti.....	425

13.4	Strukturované výjimky v jazyce C	426
13.4.1	Schéma použití SEH.....	427
13.4.2	Co se děje	428
13.4.3	Obsluha a filtr.....	429
13.4.4	Vznik strukturovaných výjimek	431
13.4.5	Filtr.....	433
13.4.6	Nepokračovatelné výjimky	433
13.4.7	Koncovka bloku	433
13.4.8	Neošetřené výjimky	435
14.	Šablony	439
14.1	Deklarace šablony	440
14.1.1	Instance šablony	441
14.2	Parametry šablon	441
14.2.1	Typové parametry	443
14.2.2	Hodnotové parametry	443
14.2.3	Šablonové parametry	444
14.3	Šablony volných funkcí.....	445
14.3.1	Vytváření instancí.....	446
14.3.2	Explicitní [úplná] specializace	448
14.3.3	Přetěžování šablon volných funkcí.....	449
14.4	Šablony objektových typů	453
14.4.1	Šablony metod.....	455
14.4.2	Šablony statických datových složek	457
14.4.3	Vnořené šablony	458
14.4.4	Vytváření instancí.....	461
14.4.5	Specializace.....	462
14.4.6	Přátelé	464
14.4.7	Dědění.....	470

14.5 Organizace programu	471
14.5.1 Exportní šablony	472
14.6 Různá omezení	473
15. Dynamická identifikace typů	475
15.1 Určení typu za běhu.....	476
15.1.1 Operátor typeid	476
15.1.2 Třída type_info	477
15.1.3 Operátor dynamic_cast.....	477
15.2 Příklady užití RTTI	478
15.2.1 Rozhodování podle typu	478
15.2.2 Ladění	479
15.2.3 Příslušnost k hierarchii	479
16. Preprocesor	481
16.1 Úvod	482
16.2 Direktivy preprocesoru.....	484
16.2.1 Prázdňá direktiva	484
16.2.2 Vkládání souborů.....	485
16.2.3 Makra	486
16.2.4 Zrušení definice makra	492
16.2.5 Podmíněný překlad	493
16.2.6 Vyvolání chyby	496
16.2.7 Číslování řádků	497
16.2.8 Direktiva závislá na implementaci	498
16.3 Předdefinovaná makra	500
17. Literatura	503
Rejstřík	505

